Raadsvoorstel gemeente Beekdaelen

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Huskens, Maartje Z/26/221808 414320	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	15 december 2026 Sociaal
Onderwerp	Invoering van een kilometergebonden afrekensystematiek Omnibuzz		
Portefeuillehouder	Dhr. H. Raes		

Aan de gemeenteraad namens burgemeester en wethouders van Beekdaelen

1. In te stemmen met een kilometerlimiet per 1 januari 2028
2. In te stemmen met de hoogte van het instaptarief per 1 januari 2028

Samenvatting
De gemeente Beekdaelen neemt voor het doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) deel aan de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.
Het huidige contract van Omnibuzz loopt af op 31 december 2027. In het kader van het nieuwe contract is Omnibuzz voornemens de huidige zonesystematiek te vervangen door een systeem waarbij ritten worden afgerekend op basis van het aantal gereden kilometers. Om deze nieuwe werkwijze per 1 januari 2028 direct en volledig te kunnen invoeren, is het noodzakelijk dat de gemeenteraad tijdig keuzes maakt over het hanteren van een kilometerlimiet en de hoogte van het instaptarief.

Inleiding
Het Algemeen Bestuur van Omnibuzz heeft op 6 juli 2022 besloten de afrekensystematiek om te zetten van zones naar kilometers, omdat een kilometerafrekening beter aansluit bij de daadwerkelijk gereden afstand en de daarmee samenhangende vervoerskosten. Sinds 1 januari 2023 worden gemeenten daarom al op basis van kilometers afgerekend.

Op 17 december 2025 heeft het Algemeen Bestuur vervolgens ingestemd met de systeemvoorwaarden voor de kilometerafrekening voor inwoners met een vervoerspas en zijn gemeenten geadviseerd de hiervoor benodigde besluitvorming in gang te zetten. De invoering voor inwoners is gekoppeld aan de start van de nieuwe vervoerscontracten op 1 januari 2028. Vanaf dat moment geldt één eenduidige afrekensystematiek en worden ritten niet langer afgerekend op basis van zones, maar op basis van het daadwerkelijk aantal gereden kilometers.

<u>Kilometerlimiet</u>
De invoering van de kilometergebonden afrekening maakt het noodzakelijk de omvang van de maatwerkvoorziening voor Wmo-vervoer expliciet vast te leggen. Omnibuzz adviseert hiervoor een jaarlijks kilometerbudget van 1.500 kilometer. Op basis van bestaande beleidskaders en jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep bestaat echter ruimte om een ruimere norm te hanteren tot maximaal 2.000 kilometer per jaar.

In de huidige verordening (Artikel 10, lid 3 Specifieke criteria voor een maatwerkvoorziening gericht op verplaatsen en vervoer) is al vastgelegd dat de vervoersvoorziening is bedoeld voor verplaatsingen binnen de directe woon- en leefomgeving, omschreven als een straal van 25 kilometer rondom de woning, met een vervoersomvang van maximaal 2.000 kilometer per jaar. Deze omvang wordt tevens ondersteund door een benchmark onder vergelijkbare gemeenten. Hieruit blijkt dat het hanteren van een kilometerlimiet gebruikelijk is en dat, gelet op de geografische omvang van de gemeente Beekdaelen, een maximum van 2.000 kilometer per jaar als passend kan worden beschouwd. Door de omvang van de vervoersvoorziening expliciet te benoemen en vanaf 1 januari 2028 als uitgangspunt te

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Huskens, Maartje Z/26/221808 414320	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	15 december 2026 Sociaal
Onderwerp	Invoering van een kilometergebonden afrekensystematiek Omnibuzz		
Portefeuillehouder	Dhr. H. Raes		

hanteren, ontstaat meer duidelijkheid voor inwoners, consulenten en de uitvoeringsorganisatie over de reikwijdte van de voorziening en de uitvoering daarvan.

Wat betekent dit voor inwoners van Beekdaelen?
Het hanteren van een jaarlijkse vervoersomvang van 2.000 kilometer heeft voor het merendeel van de gebruikers geen gevolgen. Van de 1.092 inwoners met een Omnibuzz-vervoerspas (peildatum augustus 2026) reizen momenteel slechts acht inwoners structureel meer dan 2.000 kilometer per jaar.

<u>Instaptarief</u>
Voor de klantbijdragen (de eigen bijdrage) adviseert Omnibuzz deze vast te stellen op een gelijk niveau als in het openbaar vervoer. Het hanteren van het reguliere OV-instaptarief (€ 1,16 in 2026) is een bewuste keuze. Hierdoor ontstaat een herkenbare, transparante en eenvoudig uitlegbare tariefstructuur voor inwoners. Daarnaast blijkt uit een benchmark onder vergelijkbare gemeenten dat vrijwel alle gemeenten aansluiten bij het reguliere OV-instaptarief. Met deze keuze wordt daarom aangesloten bij de gangbare praktijk binnen het gemeentelijk doelgroepenvervoer.

Argumenten

1. Duidelijke vervoerskaders met ruimte voor maatwerk
Door een kilometerlimiet expliciet als kader voor het Wmo-vervoer te hanteren, wordt aangesloten bij bestaand beleid, relevante jurisprudentie en de compensatieplicht van de Wmo 2015. Wanneer de individuele situatie daarom vraagt, blijft maatwerk mogelijk. Zo kan bijvoorbeeld een puntbestemming worden aangewezen, zoals een ziekenhuis of zorginstelling, waardoor indien noodzakelijk kan worden afgeweken van de maximale reisafstand per rit of het maximale aantal kilometers per jaar. Voor verplaatsingen over grotere afstanden dan 25 kilometer per rit kunnen inwoners gebruikmaken van het landelijke bovenregionale vervoerssysteem Valys. Daarmee blijft ook voor langere reizen een passende vervoersmogelijkheid beschikbaar.

2. *De raad stelt het instaptarief vast, omdat dit onderdeel is van de inhoud van de voorziening*
Met dit voorstel wordt een inhoudelijke keuze gemaakt over de hoogte van de klantbijdrage voor het gebruik van het gemeentelijk doelgroepenvervoer. Voorgesteld wordt om voor het instaptarief aan te sluiten bij het reguliere tarief in het openbaar vervoer. Er wordt niet aangesloten bij een kortingstarief, zoals een leeftijdsgebonden 65+-tarief, omdat een dergelijk tarief niet voor alle inwoners van toepassing is. Door aan te sluiten bij het reguliere OV-instaptarief wordt voor alle gebruikers van Omnibuzz op dezelfde wijze een eigen bijdrage vastgesteld en blijft de systematiek duidelijk en uitlegbaar.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Huskens, Maartje Z/26/221808 414320	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	15 december 2026 Sociaal
Onderwerp	Invoering van een kilometergebonden afrekensystematiek Omnibuzz		
Portefeuillehouder	Dhr. H. Raes		

Kanttekeningen en risico's

1. Niet alle effecten van de systeemwijziging zijn vooraf exact te voorspellen
De overgang van zones naar kilometers kan gevolgen hebben voor het reisgedrag van inwoners. Afhankelijk van de afstand en het gebruik kunnen sommige ritten goedkoper en andere ritten duurder worden. Ook kan de nieuwe systematiek leiden tot veranderingen in het gebruik van Omnibuzz. De omvang van deze effecten is vooraf niet exact te voorspellen. Daarom is het van belang om na invoering zowel de ontwikkeling van het reisgedrag als de financiële gevolgen te monitoren.

2. Het hanteren van het OV-instaptarief leidt tot lagere inkomsten uit eigen bijdragen
Om deze inkomstenderving geheel of gedeeltelijk te beperken, kan worden gekozen voor een hoger opstaptarief. Hiervoor zou het tarief moeten worden verhoogd van € 1,16 (tarief 2026) naar circa € 1,95 per rit. Dit leidt echter tot hogere kosten voor inwoners en sluit minder goed aan bij het uitgangspunt om het doelgroepenvervoer betaalbaar en toegankelijk te houden. Daarom wordt voorgesteld aan te sluiten bij het reguliere OV-instaptarief en de verwachte inkomstenderving van circa € 20.000 per jaar te accepteren.

Financiën
De overstap naar een kilometertarief per 1 januari 2028 leidt naar verwachting tot circa € 20.000 minder inkomsten uit eigen bijdragen per jaar voor Beekdaelen. De gemeentelijke bijdrage aan Omnibuzz bedraagt in 2026 € 890.777. De verwachte inkomstenderving komt daarmee overeen met circa 2,2% van deze gemeentelijke bijdrage. Op basis van de huidige zonesystematiek bedragen de verwachte inkomsten uit eigen bijdragen circa € 95.000 tot € 100.000 per jaar. Na invoering van de kilometersystematiek dalen deze inkomsten naar verwachting naar circa € 75.000 tot € 80.000 per jaar.

De structurele inkomstenderving van circa € 20.000 per jaar moet met ingang van 2028 in de gemeentelijke begroting worden verwerkt.

Vervolgtraject en verantwoording
Na instemming van de gemeenteraad worden de klantbijdrage en de kilometerlimiet met ingang van 1 januari 2028 vastgesteld.

<u>Verordening</u>
De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Beekdaelen 2022 wordt in 2027 geactualiseerd. Omdat de nieuwe werkwijze pas per 2028 in werking treedt, wordt niet gekozen voor een afzonderlijk addendum. De wijzigingen worden verwerkt in de geactualiseerde verordening, die in 2027 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Voor artikel 10, derde lid, is geen aanpassing vereist. Deze wijziging maakt echter wel een aanpassing van artikel 27, derde lid, inzake de bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid en participatie, noodzakelijk.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Huskens, Maartje Z/26/221808 414320	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	15 december 2026 Sociaal
Onderwerp	Invoering van een kilometergebonden afrekensystematiek Omnibuzz		
Portefeuillehouder	Dhr. H. Raes		

Communicatie
Inwoners met een Omnibuzz-vervoerspas ontvangen per 1 januari 2028 een nieuwe beschikking. Voorafgaand aan de invoering worden zij per brief geïnformeerd over de nieuwe kilometergebonden afrekensystematiek en de daarbij behorende eigen bijdrage en kilometerlimiet. Daarnaast worden in 2027 inwoners die naar verwachting meer dan 2.000 kilometer per jaar reizen of regelmatig ritten maken van meer dan 25 kilometer, persoonlijk benaderd. Met deze inwoners wordt besproken welke gevolgen de nieuwe kaders hebben voor hun vervoersvoorziening en of een maatwerk noodzakelijk is. Op deze wijze worden inwoners tijdig geïnformeerd en wordt een zorgvuldige overgang naar het nieuwe systeem per 1 januari 2028 geborgd.

Bijlage
Bijlage 1: Raadsbesluit.

Dit voorstel bieden wij u hierbij ter besluitvorming aan.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine & De burgemeester Dhr. ing. E. Geurts